

Handläggare
Thomas Hall

Datum
2012-05-21

Diarienummer
KSN-2012-0681

Länsstyrelsen i C län
751 86 Uppsala

Särskild förmågebedömning 2012

Uppsala kommun överlämnar enligt begäran särskild förmågebedömning 2012 till länsstyrelsen.

I redovisning av scenario ”störning vid dricksvattenförsörjning” har vattenproducenten Uppsala Vatten och Avfall AB varit delaktig.

Thomas Hall
Beredskapssamordnare

Särskild förmågebedömning 2012

[Uppsala kommun]

Bedömningar:

- Myndighetens generella förmåga (oberoende av händelse)
- Sektorns eller länets generella förmåga (oberoende av händelse)
- Myndighetens förmåga vid störningar i dricksvattenförsörjningen
- Sektorns eller länets förmåga vid störningar i dricksvattenförsörjningen

Sektorns eller länets generella förmåga

Indikatorer på krishanteringsförmåga

Kryssa ja om sektorn eller länet uppfyller indikatorns komponent(er). Kryssa delvis om vissa av komponenterna är uppfyllda alternativt delvis uppfyllt om indikatorn endast har en komponent. Kryssa nej om ingen komponent finns. Observera att kryssen endast är en summering. Beskriv även indikatorn med samtliga komponenter i textrutan nedanför.

Ledning, samverkan och information

- Det finns en aktuell krisledningsplan som är känd i organisationen
- Det finns en regelbundet utbildad och övad beredskaps- och ledningsorganisation
- Beredskapsorganisationen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler samt tekniska system för bland annat kommunikation och lägesbild och den kan verka dygnet runt under minst en veckas tid
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information
- Det finns nätverk (t.ex. med andra myndigheter, kommuner, landsting eller näringsliv) för samverkan och samverkansövningar genomförs regelbundet
- Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda

	Ja	Delvis	Nej
Ledning, samverkan och information	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Vid behov kan RC 90 (räddningscentral 90) användas

Informationssäkerhet

- Det finns tillräcklig förmåga hos myndigheten att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet

	Ja	Delvis	Nej
Informationssäkerhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Larm

- Det finns övade larmrutiner
- Det finns utbildad och övad tjänsteman in beredskap (TiB) som har beredskap dygnet runt alla dagar på året

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

	Ja	Delvis	Nej
Larm	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Omvärldsbevakning

- Det finns en omvärldsbevakning som tidigt kan varna för allvarliga kriser. Det finns rutiner och tekniskt stöd för att snabbt sprida information till den egna organisationen och andra aktörer

	Ja	Delvis	Nej
Omvärldsbevakning	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser som kan tas i bruk med kort varsel och som har en uthållighet om minst en vecka
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser

	Ja	Delvis	Nej
Materiella resurser		X ☐	☐

Kommentarer:

Materielen i det gamla s k civilförsvarsförrådet är borta. Räddningstjänstmaterielen för höjd beredskap finns ute på brandstationerna.
Saknas i vissa delar översvämningsskydd.
Finns förmåga att ta emot och omfördela externa förstärkningsresurser

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten och dess ansvarsområde samt att ta emot

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

förstärkningsresurser

	Ja	Delvis	Nej
Personella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Praktisk erfarenhet

- Skarp händelse har inträffat.
- Övning har genomförts.

	Ja	Delvis	Nej
Praktisk erfarenhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Det har inträffat skarpa händelser som bl a Estonia, Tsunamin, Libanonkris, Knutbyhändelsen, Pandemi (massvaccination), Bussolycka, Stora bränder m m

Indikatorer på förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Kryssa ja om sektorn eller länet uppfyller indikatorns komponent(er). Kryssa delvis om vissa av komponenterna är uppfyllda alternativt delvis uppfyllt om indikatorn endast har en komponent. Kryssa nej om ingen komponent finns. Observera att kryssen endast är en summering. Beskriv även indikatorn med samtliga komponenter i textrutan nedanför.

Informationssäkerhet

- Det finns redundans och robusthet inom myndigheten och dess ansvarsområdes kommunikationssystem (IT, tele, radio).
- Det finns tillräcklig förmåga hos myndigheten att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet

	Ja	Delvis	Nej
Informationssäkerhet	☐	X ☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

--

Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur

- Det finns redundans och robusthet i myndighetens och dess ansvarsområdes infrastruktur

	Ja	Delvis	Nej
Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur	☐	X ☐	☐

Kommentarer:

Finns reservkraft.

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med uthållighet om minst en vecka

	Ja	Delvis	Nej
Reservkraft	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Det finns en gasturbin.

Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats

- Det finns genomförda förberedelser på den alternativa platsen
- Flytt av verksamhet till alternativ plats är övad

	Ja	Delvis	Nej
Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats	☐	X ☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

Flytt av verksamhet till alternativ plats har inte övats.

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser för att motstå allvarliga störningar, vilka kan tas i bruk med kort varsel och som har uthållighet om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot förstärkningsresurser.

	Ja	Delvis	Nej
Materiella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Exempelvis tillhandahålls nödvattenutrustning genom Livsmedelsverkets försorg. Uppsala Vatten AB ansvarar för distributionen av vatten till medborgarna. Finns också rör i reserv för dricksvattendistribution.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten och dess ansvarsområde samt att ta emot förstärkningsresurser.

	Ja	Delvis	Nej
Personella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Samverkan

- Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda

	Ja	Delvis	Nej
Samverkan	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

--

Praktisk erfarenhet

- Skarp händelse har inträffat
- Övning har genomförts

	Ja	Delvis	Nej
Praktisk erfarenhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Estonia, Libanonkrisen, Tsunamin, Knutbyhändelser, Bussolycka, Pandemi och massvaccinering är exempel på skarpa händelser som inträffat.

Bedömning av sektorns eller länets generella förmåga

	Behövs ej	Mycket bristfällig	Bristfällig	God med viss brist	God
Krishanteringsförmåga	☐	☐	☐	☐	X ☐
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar	☐	☐	☐	X ☐	☐

Ytterligare (frivilliga) kommentarer:

--

Störningar i dricksvattenförsörjningen

Scenario 1

Under december och januari faller mycket lite snö samtidigt som temperaturen i landet ligger mellan minus 10 till minus 30 grader. Utan snö som isolerande täcke kryper tjälen ned i marken. Inledningen av året präglas av frekventa (återkommande) avbrott på ledningarna, med läckor svåra att upptäcka och åtgärda. Flera tätorter får återkommande problem med läckor och frekventa (återkommande) avbrott i dricksvattenförsörjningen. Befolkningen uppmanas att koka vattnet som en säkerhetsåtgärd. Vid mars månads ingång är kommunernas personal utmattad av att i omgångar ha arbetat med läcksökning och lagning under stark kyla.

I slutet av februari/början av mars drabbas kommunens (alternativt länets) största tätort av akut vattenavbrott/vattenbrist, till följd av att först en, sedan den andra, huvudledningen skadas av tjäle och brott uppstår. En större avloppsledning drabbas av underminering från allt rinnande vatten och havererar. Risken för smitta är uppenbar. Samtidigt får de två angränsande kommunernas ledningssystem allvarliga problem med sin dricksvattenförsörjning på grund av stor läcka på huvudledningen och en allvarlig olycka vid vattentäkt. Eftersom flera kommuner i samma område tidigare drabbats av liknande problem har materialbrist uppstått för de dimensioner som behövs för lagningen, varför den kommer att dra ut på tiden. Nödvattenförsörjning blir nödvändig i minst en vecka, men endast begränsad mängd (nationell) utrustning finns att tillgå.

Observera att det både lokalt och regionalt kan se olika ut vad gäller antal huvudledningar, antal vattentäkter och vilka dricksvattenproducenter som kan försörja samhället med dricksvatten.

Scenario 2

I Stockholmsregionen drabbas ett av de två vattenverken i Norsborg av ett allvarligt driftavbrott i samband med brand i ett ställverk samtidigt som en större ombyggnad vid det andra vattenverket redan innebär begränsad produktionskapacitet. Reparationen av ställverket kommer att ta dagar i anspråk och dricksvattenleveransen i ledningsnätet kommer att drabbas av störningar för närmare 10-talet kommuner inklusive Huddinge sjukhus. Samtidigt har Görvälns vattenverk drabbats av en oljeförorening i vattnet utanför intaget till vattenverket då en större båt sjunkit och gått läck, vilket ger viss lukt och smak på det vatten som nu går ut i ledningsnätet. Behov av nödvattenförsörjning i minst en vecka finns nu i både norra och södra delarna av Stockholmsregionen, beroende på ett påverkat vatten, inget eller lite vatten. Det är konkurrens om den nationella utrustningen för nödvattenförsörjning och det är svårt att genomföra nödvattenförsörjning med många minusgrader nattetid.

Konsekvenser att ta hänsyn till oavsett scenario

Förmågebedömningen ska göras utifrån tänkta konsekvenser:

- inget eller mycket lite vatten i kranen, alternativt dålig kvalitet på kranvattnet
- en begränsad tillgång till nödvattenförsörjning
- ingen möjlighet att nyttja toaletten (inget vatten eller inte tillräckligt med vatten)
- stor efterfrågan på flaskvatten i handeln med ordningsstörningar som följd (gräl och slagsmål)
- omfattande behov av och krav på information till allmänheten.

Exempelvis innebär detta att såväl arbetsplatser som hushåll måste ordna alternativa toalettmöjligheter då toaletterna inte har vatten för spolning. Sjukhus, omsorgs verksamhet, storkök, restauranger och fängelser är exempel på drabbade verksamheter.

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

Vår myndighet har valt att bedöma följande scenario (välj endast ett scenario):

Scenario 1

Scenario 2

Vår myndighet har för myndighetens del och för verksamhets- och ansvarsområdets del (sektorn eller länet) bedömt följande förmågor:

Krishanteringsförmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar

Endast förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå störningar (motivera nedan)

Motivering:

Så här har vår myndighet valt att ta hänsyn till förslaget till resultatmål för dricksvattenförsörjningen:

Motivering:

Sektorn eller länets förmåga vid störningar i dricksvattenförsörjningen

Med störningar i dricksvattenförsörjningen avses ett av scenarierna ovan.

Indikatorer på krishanteringsförmåga

Kryssa ja om sektorn eller länet uppfyller indikatorns komponent(er). Kryssa delvis om vissa av komponenterna är uppfyllda alternativt delvis uppfyllt om indikatorn endast har en komponent. Kryssa nej om ingen komponent finns. Observera att kryssen endast är en summering. Beskriv även indikatorn med samtliga komponenter i textrutan nedanför.

Ledning, samverkan och information

- Det finns en aktuell krisledningsplan som är känd i organisationen
- Det finns en regelbundet utbildad och övad beredskaps- och ledningsorganisation
- Beredskapsorganisationen disponerar nödvändiga resurser i form av lokaler samt tekniska system för bland annat kommunikation och lägesbild och den kan verka dygnet runt under minst en veckas tid
- Det finns rutiner och tekniskt stöd för information till allmänhet och media samt för intern information
- Det finns nätverk (t.ex. med andra myndigheter, kommuner, landsting eller näringsliv) för samverkan och samverkansövningar genomförs regelbundet
- Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda

	Ja	Delvis	Nej
Ledning, samverkan och information	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Informationssäkerhet

- Det finns tillräcklig förmåga hos myndigheten att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet

	Ja	Delvis	Nej
Informationssäkerhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

--

Larm

- Det finns övade larmrutiner
- Det finns utbildad och övad tjänsteman in beredskap (TiB) som har beredskap dygnet runt alla dagar på året

	Ja	Delvis	Nej
Larm	☒	☐	☐

Kommentarer:

--

Omvärldsbevakning

- Det finns en omvärldsbevakning som tidigt kan varna för allvarliga kriser. Det finns rutiner och tekniskt stöd för att snabbt sprida information till den egna organisationen och andra aktörer

	Ja	Delvis	Nej
Omvärldsbevakning	☒	☐	☐

Kommentarer:

--

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser som kan tas i bruk med kort varsel och som har en uthållighet om minst en vecka
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot externa materiella förstärkningsresurser

	Ja	Delvis	Nej
Materiella resurser	☒	☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

Vattenverken har sedan flera årtionden ett samarbete med "Mälarstadsgruppen" om lagerhållning av rör, rördelar och reparationssatser i stora dimensioner för att kunna användas i krissituationer. Mälarstadsgruppen består förutom av Uppsala av Västerås, Eskilstuna, Örebro, Linköping, Norrköping, Strängnäs och Enköping. Uppsala Vatten har sedan länge egen lagerhållning av reparationssatser m m till rör i dimensioner upp till 1000 mm och i samtliga i Uppsala förekommande materiel. Uppsala Vatten har egna tankar för reservvattenförsörjning och det finns även resurser för att fylla tankarna.

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten och dess ansvarsområde samt att ta emot förstärkningsresurser

	Ja	Delvis	Nej
Personella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Praktisk erfarenhet

- Inträffad skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

	Ja	Delvis	Nej
Praktisk erfarenhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Indikatorer på förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Kryssa ja om sektorn eller länet uppfyller indikatorns komponent(er). Kryssa delvis om vissa av komponenterna är uppfyllda alternativt delvis uppfyllt om indikatorn endast har en komponent. Kryssa nej om ingen komponent finns. Observera att kryssen endast är en summering. Beskriv även indikatorn med samtliga komponenter i textrutan nedanför.

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

Informationssäkerhet

- Det finns redundans och robusthet inom myndigheten och dess ansvarsområdes kommunikationssystem (IT, tele, radio).
- Det finns tillräcklig förmåga hos myndigheten att upprätthålla informationstillgångarnas konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet

	Ja	Delvis	Nej
Informationssäkerhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur

- Det finns redundans och robusthet i myndighetens och dess ansvarsområdes infrastruktur

	Ja	Delvis	Nej
Säkerhet och robusthet i samhällsviktig infrastruktur	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Uppsala Vatten har tre vattenverk som försörjer centralorten. Det finns ringledningarna så att vart och ett av vattenverken kan försörja staden med dricksvatten.

Reservkraft

- Det finns testad reservkraft med uthållighet om minst en vecka

	Ja	Delvis	Nej
Reservkraft	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

TVå av centralortens vattenverk har reservkraft. Det tredje har elmatning från två håll. Det största vattentäktområdet har också reservkraft.

Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats

- Det finns genomförda förberedelser på den alternativa platsen
- Flytt av verksamhet till alternativ plats är övad

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

	Ja	Delvis	Nej
Möjlighet att flytta den samhällsviktiga verksamheten till annan plats	☐	☐	X ☐

Kommentarer:

Vattenverken och ledningsnätet ligger där de ligger

Materiella resurser

- Det finns materiella resurser för att motstå allvarliga störningar, vilka kan tas i bruk med kort varsel och som har uthållighet om minst en vecka.
- Det finns en förmåga att omfördela interna materiella resurser samt en förmåga att ta emot förstärkningsresurser.

	Ja	Delvis	Nej
Materiella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Se kommentar till Materiella resurser under ledning, samverkan och information

Personella resurser

- Det finns regelbundet utbildad och övad personal som är tillgänglig med kort varsel och som kan verka under minst en vecka.
- Det finns möjlighet att omfördela personal inom myndigheten och dess ansvarsområde samt att ta emot förstärkningsresurser.

	Ja	Delvis	Nej
Personella resurser	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

Samverkan

- Behov av samverkan med andra aktörer är identifierade och tillgodosedda

	Ja	Delvis	Nej
Samverkan	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Praktisk erfarenhet

- Inträffad skarp händelse hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.
- Genomförd övning hade beröringspunkter med det beskrivna scenariot.

	Ja	Delvis	Nej
Praktisk erfarenhet	X ☐	☐	☐

Kommentarer:

Sektorn eller länets förmåga vid störningar i dricksvattenförsörjningen

	Behövs ej	Mycket bristfällig	Bristfällig	God med viss brist	God
Krishanteringsförmåga	☐	☐	☐	☐	X ☐
Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar	☐	☐	☐	☐	X ☐

Konsekvenser för samhället

Hur påverkas samhället och medborgarna av att sektorn eller länet har den angivna förmågan att motstå och hantera det beskrivna scenariot?

Kommentarer:

Formulär för särskild förmågebedömning 2012

--